

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

pro zasedání Zastupitelstva města Uherské Hradiště konané 20.6.2022

Zrušení obecně závazné vyhlášky o udržování čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích

Důvod předložení:

Zákonem č. 35/2021 Sb., byla s účinností od 01.01.2022 zřízena sbírka právních předpisů územně samosprávných celků a některých správních úřadů (dále jen „Sbírka“). Jde o elektronický informační systém veřejné správy <https://sbirkapp.gov.cz/>, správcem sbírky je ministerstvo vnitra. Prostřednictvím Sbírky jednotlivé obce své předpisy vyhláší, což je podmínka jejich platnosti srovnatelná s dřívějším vyvěšováním na úřední desce dané obce, a předpisy zde zůstávají k neomezenému nahlédnutí. Aby bylo možné naplnit hlavní cíl zřízení Sbírky, tedy vytvoření ucelené databáze všech platných a účinných právních předpisů ÚSC, je nezbytné, aby ve Sbírce byly zveřejněny i jejich platné a účinné předpisy vydané před 01.01.2022. Obce mají během tří let od nabytí účinnosti zákona, tedy nejpozději do 31.12.2024 povinnost zveřejnit ve Sbírce všechny své vydané a dosud platné a účinné právní předpisy. Tříletá lhůta vytváří prostor obcím pro rozhodnutí, které ze svých platných a účinných právních předpisů si budou chtít ponechat i po 31.12.2024, pročez je vloží do Sbírky, a které nikoliv, např. z důvodu jejich právní vyhaslosti, neaktuálnosti či nepotřebnosti. Toto vyhodnocení je důvodem předkládaného materiálu.

Základní fakta:

Přehled všech aktuálně platných a účinných obecně závazných vyhlášek města Uherské Hradiště (seřazeno dle data vydání):

- o městské policii z 29. srpna 2000
- o udržování čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích z 20.04.2009
- o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí z 20.06.2011
- o regulaci provozování loterií a jiných podobných her 08.09.2014 ve znění OZV z 05.09.2016
- kterou se vydává požární řád města z 3.12.2018
- kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují prostory pro volné pobíhání psů z 3.12.2018 ve znění OZV z 15.04.2019
- o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem z 21.10.2019
- o místním poplatku z pobytu z 16.12.2019 ve znění OZV z 22.02.2021
- o místním poplatku za užívání veřejného prostranství z 16.12.2019
- kterou se stanoví školské obvody mateřských škol zřízených městem Uherské Hradiště z 16.12.2019
- kterou se stanoví školské obvody základních škol zřízených městem Uherské Hradiště z 16.12.2019
- o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství z 29.11.2021
- o zákazu konzumace alkoholických nápojů na vymezených veřejných prostranstvích z 25.04.2022
- o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték a jiných kulturních podniků v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku z 25.04.2022.

Z hlediska dozoru nad zákonností provedlo vyhodnocení předpisů města i ministerstvo vnitra a doporučilo zrušit jako nadbytečnou OZV o udržování čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích, upravit OZV o volném pohybu psů a OZV o městské policii.

U ostatních předpisů nemáme aktuálně poznatky o potřebě změny. Předpisy tedy budou zaevidovány ve Sbírce. Pokud by došlo k jejich změně, bude změna provedena prostřednictvím Sbírky.

V tomto materiálu jde o zrušení OZV o udržování čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích z 20.04.2009, a to především z důvodu, že značná část problematiky znečištění je upravena již na úrovni zákona. Znečištění veřejného prostranství řeší [zákon o některých přestupcích](#) - § 5, znečištění komunikací, včetně místních a účelových upravuje [zákon o pozemních komunikacích](#) v § 42a, dále lze vzhledem k popisu znečištění v OZV příkladem zmínit vodní zákon a zákon o ochraně přírody a krajiny. Obecně závazná vyhláška jako podzákoný právní předpis nemůže upravovat to, co je již kogentně upraveno v zákonech, tedy v předpisech vyšší právní síly. Dle současné interpretace obsahu i rozsahu práva obcí a měst na jejich vlastní originární normotvorbu Ústavním soudem (nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 a Pl. ÚS. 45/06) může obec upravovat také otázky a záležitosti, které jsou již

upraveny předpisy práva veřejného nebo soukromého. Může tak ovšem činit pouze za předpokladu, že jím přijaté obecně závazné vyhlášky se co do předmětu a cíle regulace odlišují od takovýchto zákonných předpisů, což případ OZV č. 3/2009 není.

Konkrétní povinnosti upravuje uvedená OZV v článku 4, které dále citujeme a komentujeme:

Článek 4

Povinnosti k zajištění čistoty na ulicích a jiných veřejných prostranstvích

1) *Každý je povinen se chovat tak, aby:*

a) *nezpůsobil znečištění ulic nebo jiných veřejných prostranství,*

b) *nebránil či neznemožnil udržování čistoty ulic nebo jiných veřejných prostranství.*

Deklaratorní ustanovení v článku 4 odst.1 OZV o tom, že je každý povinen se chovat tak, aby nezpůsobil znečištění ulic nebo jiných veřejných prostranství a nebránil či neznemožnil udržování čistoty ulic nebo jiných veřejných prostranství shledává Ústavní soud sp. zn. Pl. ÚS 47/06 jako sledující stejný účel jako § 5 odst. 1 zákona o některých přestupcích upravující přestupky proti veřejnému pořádku obsahující zákaz znečišťujícího jednání. Podle § 5 odst. 1 písm. f) a písm. g) se fyzická osoba, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství nebo poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, a dochází tak k překrývání předmětu a cíle zákona a OZV.

2) *Při znečištění ulice a jiného veřejného prostranství odstraní neprodleně znečištění jeho původce. V opačném případě odstraní znečištění město Uherské Hradiště a úhradu účelně vynaložených nákladů bude požadovat po původci znečištění.*

Jde opět jen o deklaratorní ustanovení. Podle současné právní úpravy odpovědnosti za přestupek zákonem č. 250/2016 Sb., o některých přestupcích lze současně s přestupkovým jednáním řešit i náhradu škody způsobené přestupkem. Totéž platí i pro případ trestního řízení, pokud by byl případným důsledkem znečištění trestný čin.

3) *V případě znečištění ulice nebo jiného veřejného prostranství výkaly zvířete odstraní neprodleně toto znečištění osoba, která je vlastníkem nebo držitelem zvířete nebo jiná osoba, která má zvíře v dané chvíli ve své péči.*

Povinnost odstranit výkaly zvířat upravuje v případě psů OZV o volném pohybu psů v článku 3 odst.5. V případě, že pes svými exkrementy způsobí znečištění veřejného prostranství, je doprovázející osoba povinna toto znečištění neprodleně odstranit. V obecné rovině pak platí shora uvedené ustanovení přestupkového zákona.

4) *Provozovatel či pořadatel obchodní, sportovní, kulturní a jiné podobné akce je povinen zajistit sběrné nádoby pro odložení odpadů účastníků akce a bezprostředně po ukončení akce zajistit úklid ulice nebo jiného veřejného prostranství, na kterém se akce konala, pokud došlo při akci k jeho znečištění, včetně zajištění využití nebo odstranění veškerého při akci vzniklého odpadu do zařízení k tomu určených.*

Povinnost zajistit úklid a odstranění odpadu po kulturní či sportovní akci již stanovuje OZV 4/2022 o podmínkách konání kulturních a sportovních akcí v článku 3. Jde tedy o duplicitu. Pro nakládání s odpady platí povinnosti stanovené [zákonem č. 541/2020 Sb.](#), o odpadech, v platném znění.

Protože jednou z činností městské policie je dohlížet na dodržování předpisů města, byla MP dotázána na četnost porušení předmětné OZV v posledních pěti letech. Podle evidence MP jde zhruba o 250 přestupků ročně, jejichž podstatou jsou *povalující se, pomočení a pokálení bezdomovců, zvratky, odhazování nedopalků, láhví a jiných věcí a neuklizení exkrementů po psech*. Z uvedeného lze v kontextu příslušných zákonů dovozovat, že k řešení uvedených jednání není OZV 3/2009 přímo nezbytná. Povalování bezdomovců tato vyhláška města vůbec neřeší, na rozdíl od zákona o některých přestupcích, který upravuje přestupek vzbuzení veřejného pohoršení. Ostatní jednání vyjmenovaná městskou policií mající za následek znečištění veřejného prostranství jsou rovněž přestupkem podle zákona o některých přestupcích. Neuklizení exkrementů po psech je pak porušením OZV o volném pohybu psů. Na základě uvedeného lze považovat úpravu udržování čistoty obecně závaznou vyhláškou za nepotřebnou, resp. vzhledem k zákonné úpravě dané problematiky za nadbytečnou. Proto je navrhováno OZV 3/2009 zrušit.

Vyjádření příslušných odborů a poradních orgánů:

Vyjádření městské policie je uvedeno v předchozím textu.

Závěr:

Rada města doporučuje vydat zrušovací obecně závaznou vyhlášku dle návrhu.

Zpracoval:
Mgr. Magda Tichá
Právní odbor